IFRS Update
Přijaté a očekávané změny pravidel

Libor Vašek

1. VOX, a.s., Praha
13. 12. 2011

IFRS Update
Prosinec 2011

Obsah školení

- Shrnutí novelizací s účinností od roku 2011
- Shrnutí novelizací vydaných před rokem 2011 s účinností pozdější než 1.1.2011
  - Novelizace IAS 12 z prosince 2010
- Představení novelizací přijatých v roce 2011
  - Novelizace IAS 1 z června 2011
  - Nové standardy upravující konsolidaci, společné podniky a související zveřejnění (IFRS 10-12)
  - Nový standard poskytující pravidla, jak stanovit reálnou hodnotu (IFRS 13)
  - Nová interpretace IFRIC 20
- Představení oblastí diskutovaných při přípravě dalších novelizací v rámci Výročních projektů zlepšení IFRS
- Neukončené projekty
  - Výnosy
  - Leasingy
  - Finanční nástroje

Libor Vašek

IFRS Update 12/2011

Novelizace a změny
s účinností od roku 2011 nebo dříve

Libor Vašek
www.lvc.cz

IFRS Update 12/2011
Novelizace s účinností k 1.1.2011 nebo dříve

Novelizace	Vydání	Účinnost
Koncepční rámec účetního výkaznictví – fáze A	28.9.2010	okamžitá
IAS 32 *Classification of right issues*	říjen 2010	1.2.2010
Výroční projekt zlepšení IFRS 2011	květen 2010	
IFRS 3		1.7.2010
IFRS 1, IFRS 7, IAS 1, IAS 34, IFRIC 13		1.1.2011
IFRIC 19 *Vypořádání finančních závazků kapitálovými nástroji*	listopad 2009	1.7.2010
IFRIC 14 *Prepayments of a minimum funding requirement*	listopad 2009	1.1.2011
IAS 24 *Zveřejnění spřízněných stran*	listopad 2009	1.1.2011
Komentář vedení podniku *(Management commentary)*	8.12.2010	okamžitá

IFRS Update 12/2011
Konvergenční projekt nového Koncepčního rámce

Důvody k novelizaci

- Koncepční rámec vydán v roce 1989 a od té doby nezměněn.
- Koncepční rámec vydal IASC, nikoliv IASB, a ačkoliv jej IASB s celou sadou pravidel IAS po svém vzniku přijala, nikdy se pod něj jednoznačně nepodepsala.
- Koncepční rámec nereflektuje vývoj pravidel IFRS a přístup IASB k tvorbě pravidel.
- Mají-li být sjednocena pravidla IFRS a U.S. GAAP, musí být sjednoceny jejich koncepční rámce => koncepční rámec IASC jiný než koncepční rámec FASB

- **Fáze konvergenčního projektu** => A až H, tj. celkem 8
  - Fáze A dokončena
  - Fáze D v návrhu odložena
  - Fáze B a C v rozpracovanosti, v diskusích před vlastním zveřejněním návrhu novelizace
  - Fáze ostatní zatím jen v plánu

www.ifrs.org/Current+Projects/IASB+Projects/Conceptual+Framework/Conceptual+Framework.htm

IFRS Update 12/2011

KR – Nové kvalitativní charakteristiky účetních informací

Kvalitativní charakteristiky

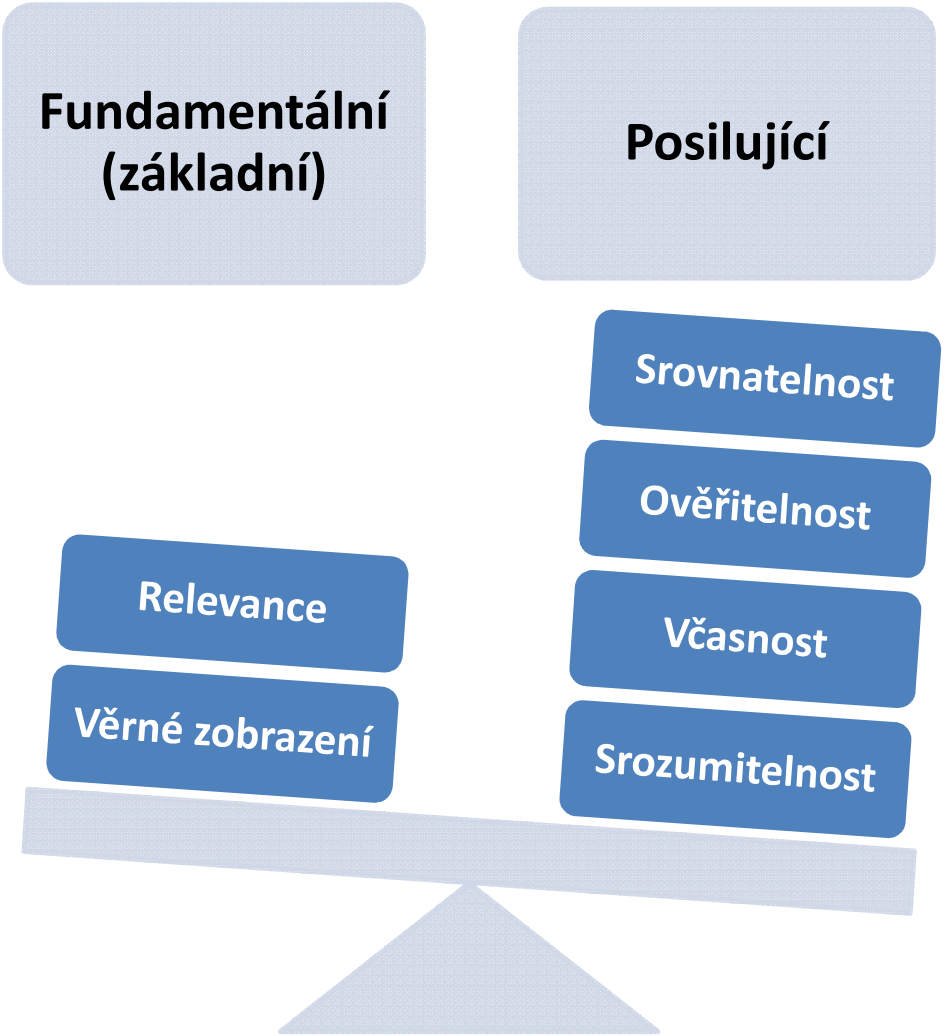

cost constraint

Libor Vašek

IFRS Update 12/2011
Zveřejnění spřízněných stran – novelizace IAS 24

- Významná novelizace zveřejněná 4. listopadu 2009.
- **Retrospektivní účinnost od 1. ledna 2011**, tj. přepracování zveřejnění za 2010.
- <u>Změny v důsledku přijetí novelizace:</u>
  - **upravená definice spřízněné strany** => podnik může identifikovat dosud nezveřejňovaný subjekt jako spřízněný a bude muset upravit rozsah zveřejnění
  - nově zahrnuta výjimka ze zveřejnění pro podniky, v nichž určitý podíl drží stát (tzv. státní podniky nebo podniky s významnějším podílem státu)
  - nově musí být do zveřejnění spřízněných stran zahnuty také informace o tzv. „commitments“ vzniklých mezi podnikem a spřízněnou stranou
  - požaduje zveřejnit vztahy mezi spřízněnými stranami v konsolidované a separátní (individuální) účetní závěrce; novelizace jasně rozšiřuje aplikaci pravidel také o individuální účetní závěrku

IFRS Update 12/2011

Komentář vedení podniku – Management Commentary

- IFRS *Practice Statement* => **doprovodný dokument** vydaný IASB v prosinci 2010 s cílem poskytnout návod, jak má vypadat komentář vedení podniku stojící mimo účetní závěrku ve výroční zprávě apod. zprávách

- Poskytuje nezávazná pravidla pro prezentaci komentářů vedení, které se vztahují k účetní závěrce sestavené v souladu s IFRS. Nelze aplikovat na informace poskytované přímo ve výkazech nebo v příloze k výkazům.

- Komentáře vedení by měl poskytovat informace o pohledu vedení na výkonnost podniku, jeho finanční situaci a vývoj. Měly by obsahovat informace doplňující z pohledu vedení informace obsažené v účetní závěrce.

- Komentáře vedení by měly obsahovat výhled budoucího vývoje a měly by uvažovat existenci kvalitativních charakteristik na informace obsažené v Koncepčním rámci IFRS.

IFRS Update 12/2011

Komentář vedení podniku – Management Commentary

- Části komentářů vedení:
  - představení obchodních činností podniku
  - cíle vedení a jeho strategie naplnění těchto cílů
  - nejvýznamnější zdroje a rizika podniku
  - výsledky činností a jejich projekce
  - rozhodující výkonností míry a indikátory, které vedení používá ke zhodnocení výkonnosti podniku vůči stanoveným cílům

- Použití prospektivně od 8. prosince 2010, tj. lze **uvážit při sestavování výroční zprávy za rok 2011**.

IFRS Update 12/2011

Novelizace vydané před rokem 2011 s účinností pozdější než 1.1.2011

Libor Vašek
www.lvc.cz

IFRS Update 12/2011

Novelizace vydané před rokem 2011 s účinností pozdější 1.1.2011

Novelizace	Vydání	Účinnost
IFRS 7 *Zveřejnění – Převod finančních aktiv*	říjen 2010	1.7.2011
IFRS 1 *Severe hyperinflation and removal of fixed dates for first-time adopters*	prosinec 2010	1.7.2011
IAS 12 *Odložená daň*: návratnost podkladového aktiva	prosinec 2010	1.1.2012
IFRS 9 *Finanční nástroje* - fáze první	listopad 2010	1.1.2013

=> výše uvedené novelizace mění nepřímo ustanovení v ostatních standardech a interpretacích; zatím nebyla vydána či přímo novelizována žádná interpretace

Libor Vašek

IFRS Update 12/2011

IAS 12: Odložená daň: návratnost podkladových aktiv

- Novelizace IAS 12 nazvaná „Deferred tax: Recovery of underlying assets“ vydaná v prosinci 2010 s účinností od 1.1.2012 s retrospektivním dopadem dle IAS 8 => podniky musí minulé období přehodnotit dle nových pravidel a upravit prezentované informace zpětně.

- Výsledkem aplikace pravidel IAS 12 *Daně ze zisku* na přechodné rozdíly vznikající u investic do nemovitostí dle IAS 40 *Investice do nemovitostí* oceňovaných modelem reálné hodnoty.

- Poskytuje praktický přístup k oceňování DTL a DTA, je-li investice do nemovitostí oceňována modelem reálné hodnoty.

- Reaguje na současné ustanovení IAS 12, které stanoví, že pro ocenění odložené daně je důležitý **způsob zúčtování účetní hodnoty aktiva / závazku**, z něhož potenciálně odložená daň vyplývá.

- Zavádí <u>vyvratitelný předpoklad</u>, že účetní hodnota investic do nemovitostí je zpětně získána prodejem nemovitosti, nikoliv jejím užíváním.

IFRS Update 12/2011

IAS 12: Odložená daň: návratnost podkladových aktiv

Společnost vlastní a pronajímá různé nemovitosti – kancelářské budovy, obchodní centra, výrobní haly. Z hlediska pravidel IFRS jsou tyto nemovitosti držené za účelem pronájmu klasifikovány jako „investice do nemovitostí“ a jsou v účetní závěrce prezentovány v souladu s IAS 40. Dovolují-li to podmínky trhu, jsou nemovitosti vedeny v reálných hodnotách s přeceněním do výsledovky. K 31.12.2011 společnost ocení tyto nemovitosti v reálné hodnotě 550 000 tis. CZK, jejich daňová hodnota vychází z původní pořizovací ceny (ať již v důsledku nákupu nebo výstavby) ve výši 380 000 tis. CZK.

Daňové předpisy stanoví aktuální sazbu daně ze zisku podniků ve výši 20 %. Současně upravují speciální daňový režim pro zdanění příjmů, které plynou z prodeje nemovitostí. Rozdíl mezi prodejní cenou a daňově uznatelnou hodnotou je zdaňován sníženou daňovou sazbou 10 % / zvýšenou daňovou sazbou 30 %.

V jaké výši podnik ocení odloženou daň vyplývající z titulu nemovitostí klasifikovaných jako investice do nemovitostí?

=> Z čeho vzniká odložená daň a kdy nastává její realizace, resp. realizace toho podkladu?

Libor Vašek

IFRS Update 12/2011
Změny ve zveřejnění finančních nástrojů a finančních rizik

V roce 2010 vydány novelizace k IFRS 7 *Finanční nástroje: zveřejnění:*

- **Výroční projekt zlepšení IFRS – účinnost od 1.1.2011**

  Podpora požadavků na zveřejnění kvalitativních informací o finančních nástrojích v kontextu požadavků v IFRS 7 již obsažených.

  Cílem jakéhokoliv zveřejnění je pomoci uživatelům při formování si celkového obrázku o podstatě a rozsahu rizik vyplývajících z finančních nástrojů.

- **Novelizace IFRS 7 „Převod finančních aktiv“ – účinnost od 1.7.2011**

  Cílem je napomoci uživatelům účetních závěrek zhodnotit rizika, jímž je podnik vystaven při převodu finančních aktiv a zhodnotit jejich dopad na finanční situaci podniku.

  Sekundárním cílem je podpora transparentnosti při poskytování informací o transakcích zahrnujících převody finančních aktiv, zejména pak formou jejich sekuritizace.

  Obsahově novelizace rozšiřuje stávající podobu IFRS 7 o novou část nazvanou „Převody finančních aktiv“.

  Nové požadavky se aplikují prospektivně. Podniky tedy nemusí při jejich prvním použití zjišťovat informace za srovnatelné období.

IFRS Update 12/2011

Změny ve zveřejnění finančních nástrojů a finančních rizik

- Novelizace **rozšiřuje požadavky na zveřejnění o další** nové, které se týkají převodu finančních aktiv, jejich odúčtování a rizik s nimi spojených na finanční situaci podniku.

- Požadavky jsou rozděleny na dvě části:
  - převod finančních aktiv, která nejsou odúčtována v plné hodnotě
  - převod finančních aktiv, která jsou odúčtována v plné hodnotě

- Důsledkem bude rozšíření účetní závěrky, přílohy, o další informace, jejich zveřejnění je vyžadováno, s povinností pro účetní závěrky s počátkem 1.7.2011 a později.

- Srovnatelné informace za předcházející období nejsou požadovány při první aplikaci.

IFRS Update 12/2011
Projekt nových pravidel pro finanční nástroje – IFRS 9

- Společný projekt IASB a FASB v rámci konvergence IFRS a U.S. GAAP
- Projekt rozdělen na tři fáze:
  1. **Klasifikace a oceňování** => ukončena vydáním revidované verze IFRS 9 v říjnu 2010
  2. **Zůstatková hodnota a snížení hodnoty finančních aktiv** => v rozpracovanosti, v 1.pol 2012 plánováno vydání Re-ED, očekávané ukončení v plánu IASB není
  3. **Zajišťovací účetnictví** => v rozpracovanosti; rozlišení obecných pravidel (ukončení očekáváno v 1.pol 2012) a macro-zajištění (vydání ED očekáváno v 1.pol 2012)
- Navíc řešena úprava pravidel pro kompenzaci finančních aktiv a závazků v rozvaze => aktuálně rozdílná pravidla IFRS a U.S. GAAP zamezující srovnatelnosti.
- **Účinnost IFRS 9** nastavena aktuálně od 1.1.2013 => v srpnu 2011 vydán návrh na odložení účinnosti na 1.1.2015 => rozhodnutí by mělo padnout do konce roku 2011 => všeobecná podpora, EFRAG navíc návrh na klouzavé nastavení data účinnosti
- ***V listopadu 2011 v Melbourne na konferenci Nadace IFRS šéf IASB vyjádřil možnost zasažení do současných již přijatých pravidel IFRS 9 v důsledku práce na projektu pro pojistné smlouvy….***
  www.reuters.com/article/2011/11/25/accounting-fairvalue-idUSL5E7MP0X820111125

IFRS Update 12/2011

Novelizace vydané v průběhu roku 2011 s účinností pozdější jak 1.1.2012

kurzy, semináře
rekvalifikace

Libor Vašek
www.lvc.cz

IFRS Update 12/2011
Novelizace vydané během roku 2011

Novelizace	Vydání	Účinnost
IFRS 10 Konsolidovaná účetní závěrka	květen 2011	1.1.2013
IFRS 11 Společná ujednání	květen 2011	1.1.2013
IFRS 12 Zveřejnění účastí v jiných jednotkách	květen 2011	1.1.2013
IFRS 13 Oceňování reálnou hodnotou	květen 2011	1.1.2013
IAS 1 Prezentace položek ostatního úplného výsledku	červen 2011	1.7.2012
IAS 19 Zaměstnanecké požitky	červen 2011	1.1.2013
IFRIC 20 Stripping Costs in the Production Phase of a Surface Mine	říjen 2011	1.1.2013

=> výše uvedené novelizace mění nepřímo ustanovení v ostatních standardech a interpretacích; zatím nebyla vydána či přímo novelizována žádná interpretace

IFRS Update 12/2011

Novelizace upravující změnu prezentace položek ostatního úplného výsledku

Libor Vašek
www.lvc.cz

IFRS Update 12/2011
Postupné úpravy pravidel IAS 1

Projekt „Financial statements presentation“ původně rozdělen do dvou fází, nyní tři fáze s ohledem na konvergenci s U.S. GAAP:

- **Fáze A** => **ukončena** a vedla k vydání zásadní novelizace IAS 1 s účinností od 1.1.2009 a zásadní dopad spojen se zavedením úplného výsledku (*comprehensive income*) a jeho výkazu
- **Fáze B** => **částečně ukončena** => přináší nové uspořádání položek ostatního úplného výsledku (OCI) při prezentaci ve výkazu (blíže následující slajdy); v rozpracovanosti společný a jednotný pohled IASB a FASB na ukončovanou činnost a příprava nového IFRS, který nahradí IAS 1 a IAS 7
- **Fáze C** => **očekávána** spíše na straně FASB a cílem je revize pravidel pro mezitímní účetní závěrku => mohou být přehodnoceny aktuální požadavky a pravidla IAS 34

Blíže k fázi B:

1. **Přijatá novelizace s účinností od 1.1.2011**
   - součást výročního projektu 2011
   - uspořádání prezentace ostatního úplného výsledku ve výkazu změn vlastního kapitálu
2. **Přijatá novelizace s účinností od 1.7.2012**
   - vydání novelizace v červnu 2011; s prvotní aplikací spojen retrospektivní dopad dle IAS 8
   - mění název výkaz a požaduje vnitřní rozdělení sekce OCI

IFRS Update 12/2011
Novelizace IAS 1 z června 2011

Shrnutí podstatných změn z novelizace IAS 1 (2011)

- Nový název výkazu

  Výkaz úplného výsledku => Výkaz výsledku a ostatního úplného výsledku
  Statement of comprehensive income => Statement of profit or loss and other comprehensive income

- Dvě sekce výkazu – výsledek hospodaření (P/L) a ostatní úplný výsledek (OCI)

  Sekce prezentovány v pořadí P/L => OCI => CI

  Sekce P/L může být prezentována v samostatné Výsledovce *(Statement of profit or loss)*

  => možnost volby jednoho nebo dvou výkazů zůstává!!!

- Upravené požadavky na prezentaci položek ve výkazu

  Požadavky uspořádány dle sekcí P/L a OCI

  V sekci P/L podnik „vedle požadavků ostatních IFRSs se zveřejní…“ => mění se slovní vyjádření v odstavci, který se vyjadřuje k obsahu výkazu => už se nepracuje s minimem položek!!!

  V sekci OCI se položky zveřejní dle druhu a seskupí na:

  - část shrnující položky, jejichž efekty jsou následně reklasifikace do výsledku
  - část shrnující položky, jejichž efekty nejsou následně reklasifikovány do výsledku
  - každé části bude přiřazen ekvivalentní dopad daně ze zisku

  (Viz ilustrace výkazu z aktualizovaného IG)

IFRS Update 12/2011
Novelizace IAS 1 z června 2011

Pohled IASB na prezentaci výkonnosti

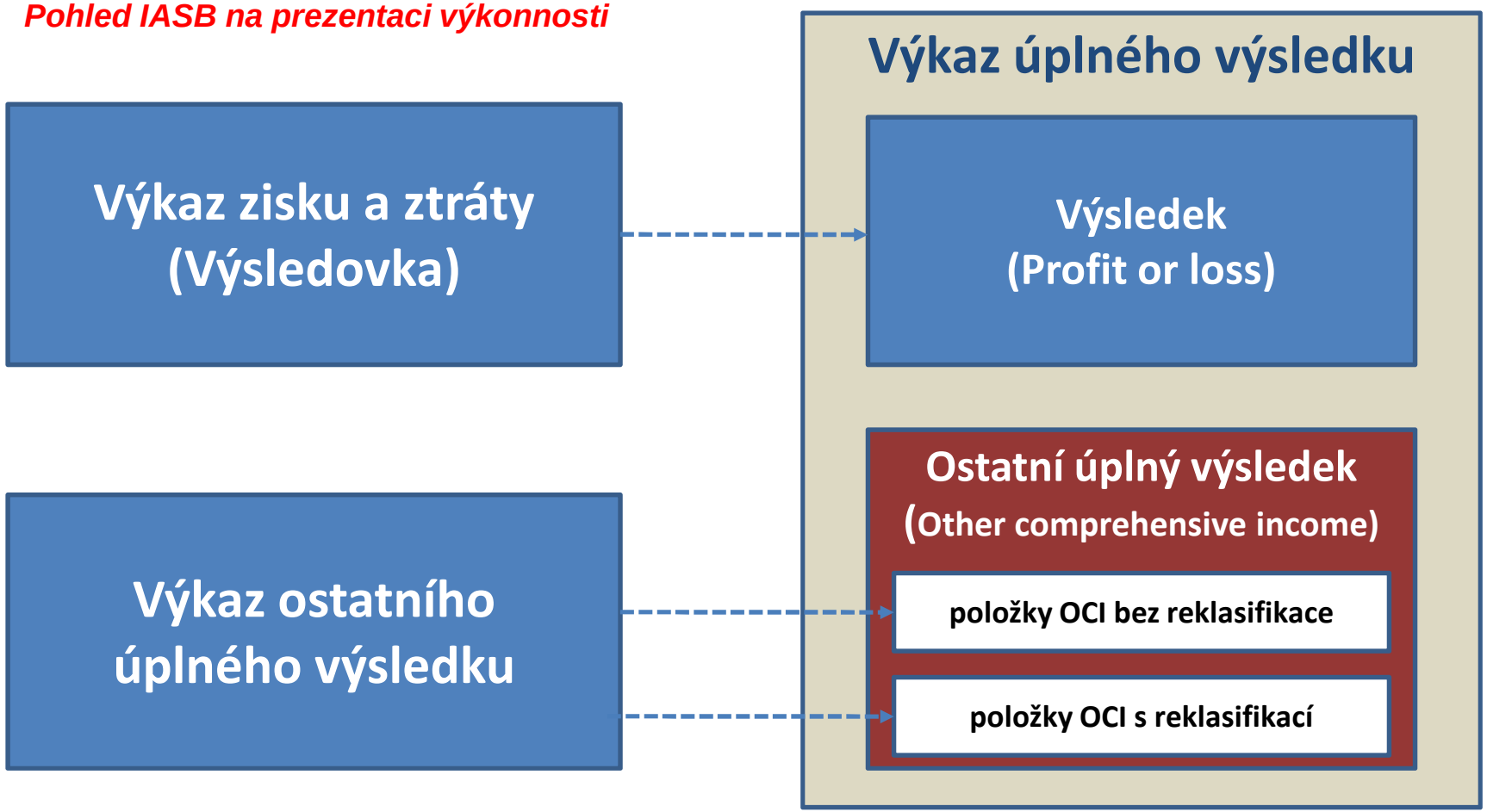

Převzato z veřejně dostupné prezentace IASB; www.ifrs.org

IFRS Update 12/2011
Novelizace IAS 1 z června 2011

Novelizace IAS 1 reaguje na rozšířené použití OCI a rozlišnost výsledkových dopadů

Výnosy / náklady zahrnované do OCI s následnou reklasifikací do P/L:

- kurzové rozdíly z přepočtů zahraničních operací (IAS 21)
- dopady přecenění derivátů použitých jako zajišťovací nástroje v rámci zajištění peněžních toků (IAS 39)
- přecenění realizovatelných finančních aktiv (IAS 39)
- podíl na obdobných položkách přidruženého nebo společného podniku (IAS 28)
- daňové efekty plynoucí z těchto položek (IAS 12)

Výnosy / náklady zahrnované do OCI bez následné reklasifikace do P/L:

- přecenění dlouhodobých aktiv – pozemky, budovy a zařízení, případně nehmotná aktiva (IAS 16, resp. IAS 38)
- pojistně-matematické zisky u penzijních plánů definovaných požitků (IAS 19)
- nově přeceňování finančních závazků, použití při oceňování finančních aktiv (IFRS 9)
- podíl na obdobných položkách přidruženého nebo společného podniku (IAS 28)
- daňové efekty plynoucí z těchto položek (IAS 12)

Příklad položky s následnou reklasifikací – ilustrace v rozsahu IAS 21

Společnost založila, držela a prodala zahraniční dceřiný podnik. Společnost dceřiný podnik plně ovládala a s ohledem na jeho založení, nebyl prezentován goodwill. Dceřiný podnik byl založen investicí 1 000 EUR při historickém kurzu 26 CZK/EUR. Průměrný měnový kurz od založení k datu posledního rozvahového dne činí 25 CZK/EUR, závěrkový kurz posledního rozvahového dne 25,20 CZK/EUR, průměrný kurz posledního období do data prodeje 24,50 CZK/EUR a měnový kurz k datu prodeje je 24 CZK/EUR.

Dceřiný podnik ke konci posledního ročního období vykazoval aktiva ve výši 2 200 EUR, základní kapitál 1 000 EUR a výsledky hospodaření za uplynulé období 600 EUR a závazky 600 EUR

K datu prodeje dceřiný podnik vykazuje aktiva ve výši 2 000 EUR, základní kapitál 1 000 EUR a výsledky hospodaření za uplynulé období 800 EUR a závazky 200 EUR.

Mateřský podnik po celou dobu výkaznictví vykazuje pouze aktiva 26 000 CZK a vlastní kapitálu 26 000 CZK.

Prodejní cena investice 30 000 CZK.

IFRS Update 12/2011
Novelizace IAS 1 z června 2011

Příklad položky s následnou reklasifikací – ilustrace v rozsahu IAS 21

Poslední rozvahový den:

Čistá aktiva po přepočtu (závěrkový kurz) = 55 440 – 15 120 = 40 320

Vlastní kapitál po přepočtu (historický kurz) = 26 000 + 15 000 = 41 000

Kurzový rozdíl (ztráta) k datu = -680

K okamžiku prodeje:

Čistá aktiva po přepočtu (závěrkový kurz) = 48 000 – 4 800 = 43 200

Vlastní kapitál po přepočtu (historický kurz) = 26 000 + 15 000 + 4 900 = 45 900

Kurzový rozdíl (ztráta) k datu = -2 700

Výsledek z prodeje investice = 30 000 – 26 000 = 4 000 (zisk v individuální ÚZ)

Výsledek z prodeje investice = 30 000 – 43 200 – 2 700 = -15 900 (ztráta v konsolidované ÚZ)

Příklad položky bez následné reklasifikace – ilustrace v rozsahu IAS 16

Společnost nakoupila, drží a následně prodala pozemek, který po dobu držby oceňovala modelem přecenění. Pořizovací cena pozemku činila 1 000, přecenění k pozdějšímu rozvahovému dni 1 100 a prodejní cena k pozdějšímu okamžiku prodeje 1 150.

Příklad položky s/bez následné reklasifikace – ilustrace

Společnost nakoupila, drží a následně prodala cenné papíry:

a) klasifikované jako realizovatelná finanční aktiva v rozsahu IAS 39;

b) oceňované v reálné hodnotě s přeceněním do ostatního úplného výsledku v rozsahu IFRS 9

Pořizovací cena cenného papíru činila 1 000, reálná hodnota k pozdějšímu rozvahovému dni 1 100 a reálná hodnota k okamžiku prodeje 1 150.

IFRS Update 12/2011

IFRIC 20

Stripping costs in the Production Phase of a Surface Mine

kurzy, semináře
rekvalifikace

Libor Vašek
www.lvc.cz

IFRS Update 12/2011
IFRIC 20 – Co je „stripping“?

Stripping = proces odstraňování skrývky (těžebního odpadu) za účelem získání přístupu k nalezišti nerostného bohatství (uhlí, ruda, kámen,…)

Před zahájením těžby (*before production phase; during development phase)*

- fáze hledání dolu, nerostných zdrojů
- *stripping costs* jsou aktivovány do celkových pořizovacích nákladů dolu
- odpisovány po dobu využití dolu za použití výkonové metody, od počátku těžby

Během těžby (*production phase*)

- postupné odstraňování skrývky v průběhu těžby nerostných zdrojů a samotná těžba
- vnímány dva užitky v této fázi a v jejich kontextu jsou nastavena i přijatá pravidla pro „stripping costs“:
  1. získání surovin využitelných k produkci zásob => „routine stripping costs“
  2. získání přístupu k dalším zásobám těženým v příštích období => „stripping campaign“

IFRS Update 12/2011
IFRIC 20 – Rozsah nové interpretace

Rozsah použití navrhovaných pravidel

- k zachycení (účtování) nákladů, které podniku vznikají v souvislosti s odstraňováním skrývky u povrchových dolů v průběhu těžby
- IFRIC 20 neobsahuje pravidla pro těžbu ropy a plynu a neupravuje obdobné aktivity u hlubinných dolů (*underground mining activities*)
- účetní řešení *stripping cost* během fáze hledání zdrojů je v praxi sjednocené, proto není nutné interpretace

Splňují „*stripping costs*“ definici aktiva?

- ANO, neboť s jejich vynaložením mohou být spojeny dva užitky:
  - stávají se součástí ocenění využitelné zásoby získané těžbou a jsou v rozsahu IAS 2
  - stávající se součástí dlouhodobého aktiva, které představuje těžený nerostný zdroj a jsou v rozsahu IAS 16 nebo IAS 38 => benefit je uvažován jako přírůstek (*addition*) nebo vylepšení (*improvement*) existujícího aktiva, nikoliv jako samotné (nové) aktivum – stávají se tak komponentem existujícího aktiva

IFRS Update 12/2011
IFRIC 20 – Uznání dlouhodobého aktiva

<u>Podmínky k uznatelnosti „stripping costs“ jako dlouhodobého aktiva a jeho ocenění</u>

- pravděpodobný budoucí ekonomický užitek spojený s odkrýváním poplyne podniku;
- podniků je schopen identifikovat složku zdroje nerostného bohatství, které
- náklady související se „stripping“ ve spojitosti s identifikovanou složkou jsou spolehlivě určitelné

⇒ jsou-li podmínky splněny, podnik uzná dlouhodobé aktiv označované jako „*stripping activity asset*“, nikoliv však samostatně, ale jako součást jiného souvisejícího aktiva, které může být:

- hmotné jako např.: těžební důl (*mine property / land*), uložiště nerostných zdrojů (*mine deposit*) nebo aktiva uznaného v rámci hledání nerostného zdroje k těžbě
- nehmotné jako např. práva těžit nerostný zdroj (*mining rights*).

⇒ podnik jej ocenění ve výši pořizovacích nákladů dle IAS 16 x IAS 38, tj. ve výši nakumulovaných nákladů vynaložených přímo na realizaci odkrývky, která zpřístupnila vymezenou část nerostného zdroje, a ve výši relevantní alokace přímo přiřaditelných režijních nákladů

IFRS Update 12/2011
IFRIC 20 – Následné ocenění dlouhodobého aktiva

Uznání a oceňování komponentu „*stripping campaign*“?

Dokončení odkrývky nutné k přístupu zdroje přiřazeného této aktivitě

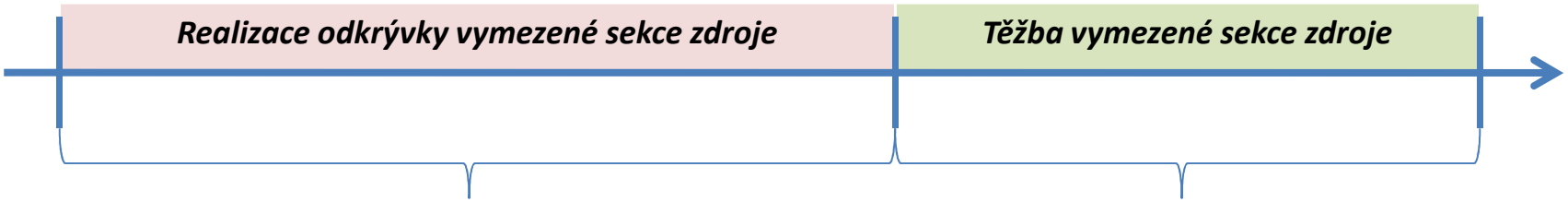

Postupná aktivace vznikajících nákladů do ocenění souvisejícího hmotného nebo nehmotného aktiva

Odpisování uznaného komponentu po dobu využití konkrétní sekce zdroje, která se stala přístupná díky *stripping costs* (využití výkonové metody)
+
Uvážení snížení hodnoty (*impairment*), např. odklad těžby příslušné sekce zdroje je uvažován jako indikátor snížení hodnoty

Libor Vašek

IFRS Update 12/2011
IFRIC 20 – Účinnost a přechodná ustanovení

- Implementace plánované interpretace může vést ke změně v účetních pravidlech používaných podnikem, kterou musí podnik zachytit prospektivně od počátku srovnatelného období.
- Aktivum z titulu „*stripping costs*“ vykazované dle předchozích pravidel, musí být reklasifikováno jako komponent existujících aktiv a musí se odpisovat po dobu využití související specifické sekce zdroje. Pokud související zdroj nelze identifikovat, odepíše se aktivum k datu aplikace nových pravidel do výsledku hospodaření.
- Jakékoliv závazky z titulu „*stripping costs*“ jsou zrušeny k počátku srovnatelného období a jejich částka uznána ve výsledku hospodaření.
- Dřívější aplikace pravidel bude povolena.
- <u>Ilustrace:</u> Podnik aplikuje IFRIC 20 od 1.1.2013, kdy mu začíná účetní období 2013. Prvotní aplikace se provede k 1.1.2012.

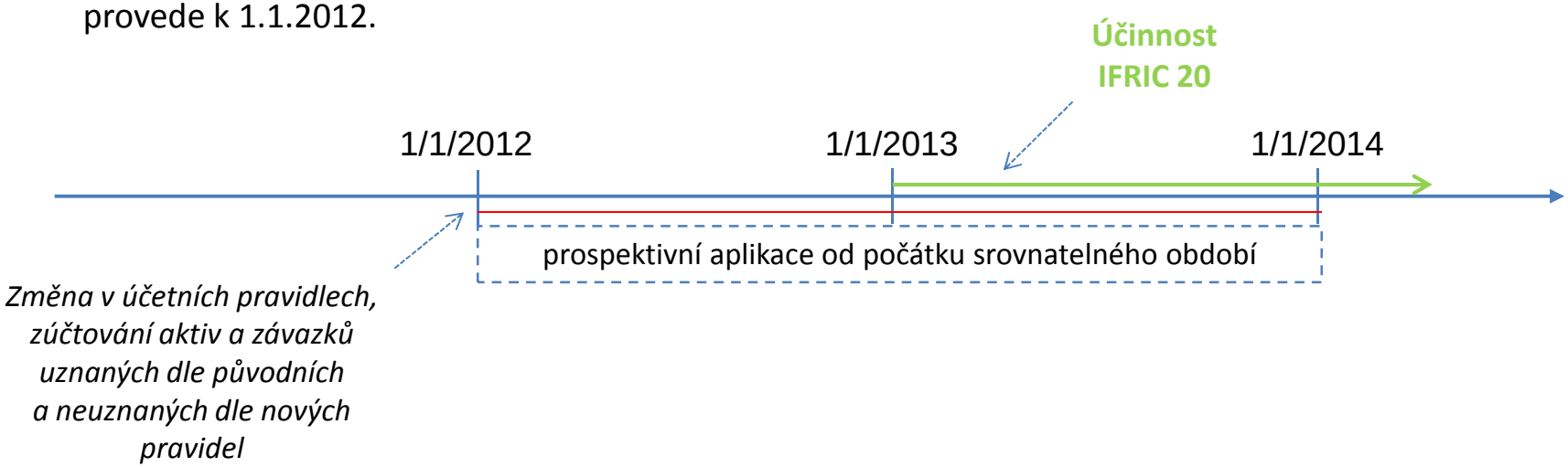

IFRS Update 12/2011

Novelizace vydané v květnu 2011
konsolidace a společná ujednání

kurzy, semináře
rekvalifikace

Libor Vašek
www.lvc.cz

IFRS Update 12/2011
Změny v konsolidacích a společných ujednáních

Pravidla IFRS do 31. prosince 2012	**Pravidla IFRS od 1. ledna 2013**
IAS 27 *Konsolidovaná a individuální účetní závěrka*	IAS 27 *Individuální účetní závěrka*
IAS 28 *Investice do přidružených podniků*	IAS 28 *Investice do přidružených a společných podniků*
IAS 31 *Účasti ve společném podnikání*	Zrušen
SIC-12 *Konsolidace – Jednotky zvláštního určení*	Zrušena
SIC-13 *Spoluovládané jednotky – Nepeněžní vklady spoluvlastníků*	Zrušena
-	IFRS 10 *Konsolidovaná účetní závěrka*
-	IFRS 11 *Společná ujednání*
-	IFRS 12 *Zveřejnění účastí v jiných jednotkách*

IFRS Update 12/2011

Společná ujednání *(Joint Agreements)*
IAS 31 => IFRS 11

kurzy, semináře
rekvalifikace

Libor Vašek
www.lvc.cz

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Přijaté změny

- IFRS 11 rozlišuje společná ujednání *(joint arrangements)* již jen na spoluovládané operace a společné podniky, nikoliv již i na spoluovládaná aktiva

- v případě společných podniků (*joint ventures*) spoluvlastník vykazuje svůj majetkový podíl ve společném podniku ekvivalenční metodou (*equity method*) s výjimkou:
  - podílu, který je klasifikován jako držený k prodeji a spadá do rozsahu IFRS 5;
  - situace, kdy spoluvlastník je i mateřský podnik, na který se vztahuje osvobození ze sestavení konsolidované účetní závěrky dle IAS 27

- nová pravidla již neuvažují metodu poměrné konsolidace pro společné podniky, vyžadují ekvivalenční metodu a odkazují na aplikaci IAS 28

- pokud ztráty společného podniku povedou aplikováním ekvivalenční metody k vynulování investice v aktivech spoluvlastníka, ten uznává i další ztráty se současným uznáním závazku, neboť návrh předpokládá, že sdílením kontroly nad společným podnikem vzniká i zákonná nebo smluvní povinnost podporovat finančně činnosti společného podniku

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Identifikace spoluovládání a existence společného ujednání

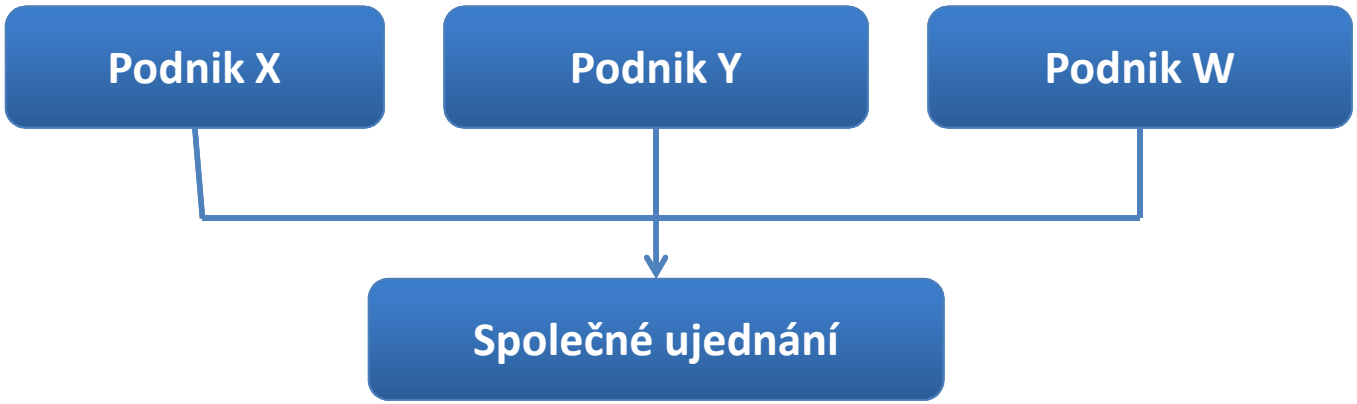

- Zřetelné smluvní ujednání vedoucí ke jasnému spoluovládní
- Kolektivní ovládání vers. spoluovládání
- Implicitní spoluovládání
- Potenicální hlasovací práva
- Podnik účasten bez sdílení spoluovládání

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

IAS 31 => IFRS 11

IAS 31

- Spoluovládaná aktiva (jointly controlled assets)
- Spoluovládané operace (jointly controlled operationls)
- Spoluovládané podniky (jointly controlled entities)

IFRS 11

- **Společná operace** (joint operation)
- **Společný podnik** (joint venture)

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Přijaté změny

- IAS 31 se zaměřoval spíše na právní formu ujednání při volbě vhodné účetní metody, IFRS 11 se zaměřuje na charakter práv a závazků plynoucích z ujednání => rozhodnutí, zdali společné ujednání je společný podnik nebo společná operace, vyžaduje pečlivé posouzení, kdy je třeba zvážit řadu faktorů – práva a závazky, omezení, finanční záruky, odpovědnost za ztráty atd. => právně samostatná jednotka – společný podnik – může být pro účely IFRS klasifikován jako společná operace

- Některé smlouvy mohou obsahovat v sobě více společných ujednání, z nichž některá mohou být klasifikována jako společné operace a některá jako společné podniky.

- Příklady obsažené v IFRS 11:
  - construction services => společná realizace výstavby s následným prodejem
  - shopping centre => výstavba/pořízení a následné provozování obchodního centra

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

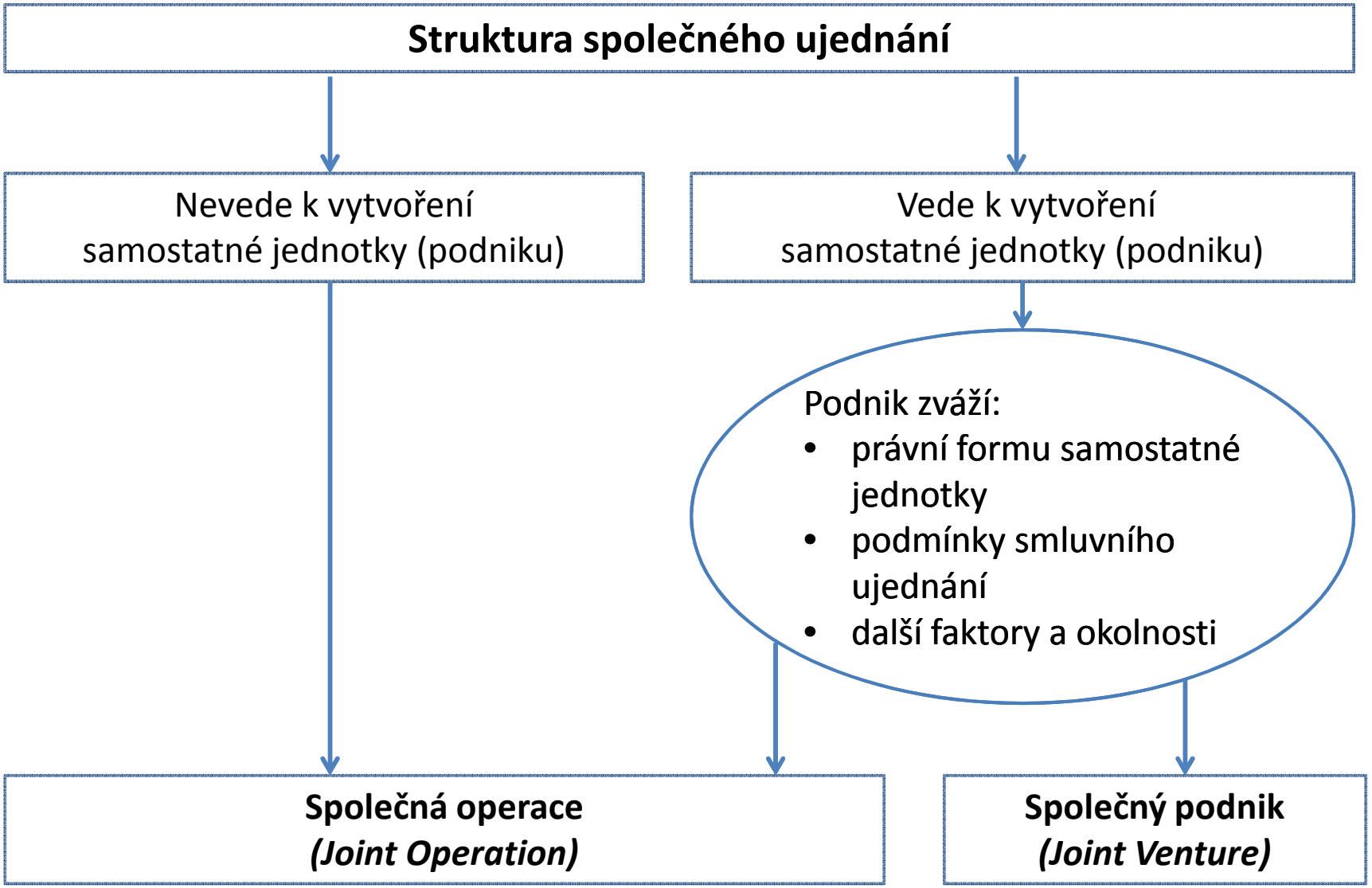

Libor Vašek

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

I. Vede společné ujednání k vytvoření samostatné jednotky/podniku (*separate vehicle*)? => ANO x NE

- Samostatná jednotka je samostatná právní jednotka nebo jednotky ustanovené ve stanovách.
- Samostatné jednotky mohou i nemusí mít status právnické jednotky.
- Samostatné jednotky mohou být i nemusí být evidovány, zapsány do rejstříku apod.
- Samostatné jednotky musí mít samostatnou finanční strukturu!

II. Plynou z právní formy společného ujednání přímá práva k aktivům a povinnosti k závazkům stranám toho ujednání? => ANO x NE

- Právní forma ujednání může být různá.
- Důležité je porozumět, jaká práva a povinnosti plynou z právní formy pro jednotlivé strany společného ujednání.
- Důležitá k posouzení může být místní legislativa.

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

III. Plynou ze smluvního ujednání přímá práva k aktivům a povinnosti k závazkům stranám toho ujednání? => ANO x NE

- Smluvní ujednání např. formou samostatné oddělené smlouvy mohou „přetlačit“ právní formu.
- Specifické podmínky, stranou domluvené mohou být kritické pro posouzení podstaty společného ujednání.

IV. Plynou z jiných faktorů a okolností přímá práva k aktivům a povinnosti k závazkům stranám společného ujednání? => ANO x NE

=> vytvoření samostatné jednotky pro realizaci smluvního ujednání stěžuje rozřešení, zdali smluvní ujednání považovat za společnou operaci nebo společný podnik.

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

	Společná operace	Společný podnik
Podmínky smluvního ujednání		
Práva k aktivům		
Povinnosti k závazkům		
Výnosy, náklady a výsledek		
Záruky		

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Účtování společných ujednání => společné operace

Podnik v důsledku společného ujednání, které je společnou operací, uzná v účetnictví a účetní závěrce:

- svá aktiva včetně svého podílu na aktivech, které drží společně;
- své závazky, včetně svého podílu na závazcích, které jim vznikají společně;
- své výnosy z prodeje svého podílu na výstupu společné operace;
- svůj podíl na výnosech z prodeje výstupu společné operace;
- své náklady včetně svého podílu na nákladech, které jim vznikají společně.

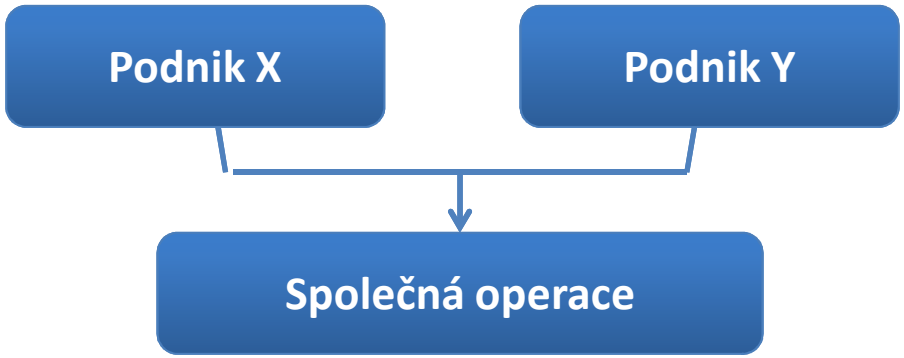

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Účtování společných ujednání => společné podniky

- Podnik v důsledku společného ujednání, které je společným podnikem, uzná v účetnictví a účetní závěrce investici do společného podniku a ocení ji po dobu držby **metodou ekvivalence** dle IAS 28.
- Investice prezentována pomocí samostatné položky v rozvaze.
- Prvotní ocenění na bázi pořizovacích nákladů, následné přecenění o podíl na výsledku hospodaření a ostatním výsledku hospodaření, přiznané dividendy snižují ocenění investice.
- Uznání ztráty do výše vynulování hodnoty investice, ledaže spoluvlastník je zavázán k úhradě dalších ztrát.
- Nerealizované zisky a ztráty plynoucí z vzájemných transakcí „spoluvlastník“ x „společný podnik“ se eliminují.

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Účtování u podniků, které jsou účastni společných ujednání, ale nemají společné ovládání

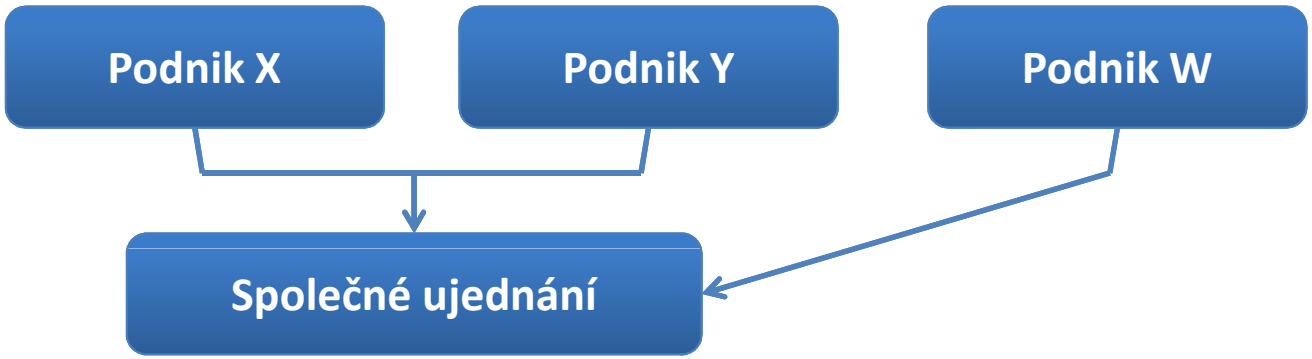

- **Společné operace** => subjekt vloží prostředky do společné operace za účelem investování, kdy má jisté právo se podílet na výstupu ze společné operace => vznik nehmotného aktiva
- **Společný podnik** => podíl ve společném podniku je investicí účtovanou a oceňovanou dle IFRS 9 / IAS 39 nebo IAS 28

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Spoluovládaný podnik => Společný podnik

Metoda poměrné konsolidace (IAS 31) => metoda ekvivalence (IFRS 11)

- Změna metody v důsledku přijetí IFRS 11 se provádí k počátku srovnatelného období prezentovaného v první účetní závěrku, v níž podnik aplikuje IFRS 11.
- Investice do společného podniku je oceněna na bázi **domnělých pořizovacích nákladů** (*deemed cost*) => suma celkové účetní hodnoty aktiv a závazků, které byly uznány v rozvaze metodou poměrné konsolidace.
- Domnělá pořizovací cena je podrobena testu na snížení hodnoty dle IAS 28 => ve výpočtu hodnoty z užití je rozdíl u investice ve srovnání s původním testování individuálních aktiv.
- Výsledkem změny metody by měl být **nulový čistý efekt** na rozvahu, pokud není uznána žádná ztráta ze snížení hodnoty (*impairment*) => může být však efekt na finanční ukazatele, kovenanty.
- Je-li identifikováno snížení hodnoty, je uznáno proti nerozděleným výsledkům.
- V případě **záporných čistých aktiv** podnik zhodnotí, zdali má právní či smluvní závazek, a pokud ano, uzná jej, pokud ne, ocení investici v nulové hodnotě s relevantním přeceněním.
- Podnik **zveřejní** v detailu aktiva a závazky, které byly agregovány pro ocenění investice do společného podniku v první účetní závěrce, v níž je aplikován IFRS 11.

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Příklad / Ilustrace

Spoluovládaný podnik => Společný podnik

Metoda poměrné konsolidace (IAS 31) => metoda ekvivalence (IFRS 11)

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Spoluovládaný podnik => Společná operace

Metoda ekvivalence (IAS 31) => metoda podílu na aktivech a závazcích (IFRS 11)

- Investice ve společném podniku původně vykazovaná musí být odúčtována.
- Podnik uzná svůj podíl na každém aktivu a závazku společné operace včetně goodwillu, který formoval původní investici.
- Počáteční ocenění aktiv a závazků je dáno disagregováním účetní hodnoty investice k počátku srovnatelného období do jednotlivých složek aktiv a závazků.
- Lze očekávat nulový čistý efekt na rozvahu, taktéž mohou být aktiva a závazky vyšší v čisté hodnotě než původní investice, která byla zatížena snížením hodnoty (*impairment*). Aktiva a závazky mohou být také nižší, pokud je rozdíl mezi podílem, který podnik vlastní, a podílem k podkladovým aktivům. => může být vliv na hodnocen finančních ukazatelů
- Je-li rozdíl mezi účetní hodnotou investice a čistými aktivy:
  - (i) NA > I => rozdíl proti goodwillu a poté proti nerozděleným výsledkům;
  - (ii) NA < I => rozdíl přímo proti nerozděleným výsledkům
- Podnik zveřejní sesouhlasení (*reconciliation*) mezi původní investicí a novým zobrazením čistých aktiv.

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Příklad / Ilustrace

Spoluovládaný podnik => Společná operace

Metoda ekvivalence (IAS 31) => metoda podílu na aktivech a závazcích (IFRS 11)

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Společné ujednání v individuálních účetních závěrkách

Spoluovládaný podnik => Společná operace

- Podnik spoluovládaný podnik dle IAS 31 vykazoval jako investici dle IAS 27, resp. IAS 39/IFRS 9.
- Dle IFRS 11 musí nově uznat podíl na aktivech a závazcích a musí provést změnu metody dle předchozího popisu.

Spoluovládaná operace => společný podnik

- Dle IAS 31 podnik uznával svůj podíl na aktivech a závazcích ze spoluovládané operace.
- Nově bude aplikovat pravidla IAS 39/IFRS 9 a musí provést změnu účetního pravidla dle postupu uvedeného dříve.

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Ztráta spoluovládání

- IFRS 11 neposkytuje pravidla upravující, jak zachytit transakce, kdy dochází ke ztrátě spoluovládání => lze uvážit analogii ztráty ovládání z IFRS 10
- **Společný podnik => Přidružený podnik** => žádný efekt, stále IAS 28 a ekvivalenční metoda
- **Společný podnik => Dceřiný podnik** => podniková kombinace dle IFRS 3 a zahájení aplikace IFRS 10; přecenění drženého podílu na reálnou hodnotu proti výsledku hospodaření k datu akvizice
- **Společný podnik => Investice s pasivním vlivem** => odúčtování investice do výsledku hospodaření, současné uznání reálné hodnoty držené investice dle IAS 39/IFRS 9

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Navýšení podílu nebo snížení podílu ve společném podniku

- Je-li **snížen podíl** ve společném podniku, IAS 28 požaduje reklasifikovat relevantní část ostatního úplného výsledku do výsledku hospodaření.
- Již se pravidla nevyjadřují, jak naložit s podíly na ostatních složkách vlastního kapitálu (např. share-based payments), podnik může vytvořit analogická pravidla.

- **Navýšení podílu** při zachování společného podniku není v IFRS 11, ani IAS 28 upraveno, lze tedy analogicky aplikovat pravidla existující pro pořízení investice oceňované ekvivalencí.
- Nakupovaný podíl se ocení pořizovací cenou, zjistí se goodwill.

Změny v podílech vlastnictví na společné operaci

- IFRS 11 neupravuje; lze uvážit řešení, kdy je uznán zisk / ztráta ve výši rozdílu čisté částky změny na aktivech a závazcích a reálné hodnoty získané nebo placené protihodnoty

IFRS Update 12/2011
Společná ujednání – IFRS 11

Zveřejnění informací ke společným ujednáním

- Požadavky na zveřejnění nově vloženy do samostatného standardu => IFRS 12 (původně byly v IAS 31).
- Nové požadavky jsou mnohem detailnější a posouzení, co vše má být zveřejněno přenáší IFRS 12 na samotný podnik.

IFRS Update 12/2011

Nové pojetí ovládání v konsolidaci
IAS 27 a SIC-12 => IFRS 10

kurzy, semináře
rekvalifikace

Libor Vašek
www.lvc.cz

IFRS Update 12/2011
Nové pojetí ovládání – IFRS 10

Přijaté změny

- Novelizace zejména posiluje a vylepšuje požadavky identifikující podniky, které jsou ovládány a které tedy mají být konsolidovány a zahrnuty do konsolidované účetní závěrky. Důsledkem nových pravidel mohou být změny aktuálních konsolidačních celků.

- Pokud aplikování nových pravidel povede ke konsolidaci podniku, který podle IAS 27 a SIC-12 nebyl konsolidován, vykazující podnik použije pravidla IFRS 3, přičemž datu první aplikace nových pravidel je pomyslné datum akvizice.

- Pokud aplikování nových pravidel povede k nekonsolidování podniku, který podle IAS 27 a SIC-12 byl konsolidován, vykazující podnik postupuje dle pravidel pro ztrátu ovládání k datu první aplikace nových pravidel.

IFRS Update 12/2011
Nové pojetí ovládání – IFRS 10

Ovládání *(control)*

- IAS 27: *„moc ovládat finanční a provozní politiky podniku tak, aby měl ovládající z jeho činnosti užitek (the **power to govern the financial and operating policies** of an entity so as to obtain **benefits** from its actitives)“*

- Dle IAS 27 podnik má většinový podíl na hlasovacích právech nebo IAS 27 poskytuje indikátory, které naznačující existenci ovládání i při vlastnictví menšinového podílu. SIC-12 doplňuje IAS 27 o další indikátory existence ovládání.

- IFRS 10: *„An investor controls an investee when the investor is exposed, or has rights, to **variable returns** from its involvement with the investee and has the **ability to affect** those returns **through its power** over the investee.“*

IFRS Update 12/2011
Nové pojetí ovládání – IFRS 10

Posuzování existence ovládání *(Assessing control)*

- Podnik posuzuje existenci ovládání kontinuálně.
- Ovládání je výsledkem souběžného posouzení *„power to direct“* a *„returns“* a skutečnosti, jak podnik může využít *„power to direct“* k ovlivnění *„returns“*.

1. **Posouzení *„returns“***

   „Returns“ vytvořené pro vykazující podnik jsou *„returns“* plynoucí z jeho účasti v jiném podniku.

2. **Posouzení „power to direct activities“**

   Vykazující podnik má moc působit na činnosti jiného podniku, pokud může určovat strategické provozní a finanční politiky jiného podniku:

   - *„power to direct activies“* při držení většiny hlasovacích práv
   - držení většiny hlasovacích práv, ale nikoliv *„power to direct actvities“*
   - *„power to direct activies“* bet držení většiny hlasovacích práv
     - vykazující jednotka má více hlasovacích práv než jakákoliv jiná strana;
     - hlasovací práva vykazující jednotky jsou dostatečná, aby vykazující jednotka měla schopnost stanovit strategické provozní a finanční politiky
     - stav je vyplývá z různých ujednání

IFRS Update 12/2011
Nové pojetí ovládání – IFRS 10

De facto control

- IFRS 10 obsahuje poprvé nová ustanovení týkající se situací označovaných za tzv. „de facto“ ovládání => investor s menším než majoritním podílem na hlasovacích právech drží však podstatný objem hlasovacích práv a zbývající hlasovací práva jsou roztroušeny do většího objemu vlastníků

Strukturované jednotky (nový výraz ve své podstatě pro Jednotky zvláštního určení (SPE))

- úzký a jasně definovaný cíl lze považovat za jednu z charakteristik
- režim autopilota může být klíčový pro klasifikaci

Principal vs. agent

- agent je subjekt jednající ve prospěch principála, tudíž subjekt, který sám neovládá, ale vykonává sílu principála

Novelizace v IFRS

Zveřejnění k ostatním investicím
IFRS 12 vs. IAS 27, IAS 28, IAS 31...SIC

Libor Vašek

IFRS Update 12/2011
Nová úprava požadavků na zveřejnění – IFRS 12

Cíl a rozsah použití

- IFRS 12 stanoví požadavky na zveřejnění, které mají uživatelům pomoci zhodnotit:
  - charakter a rizika spojená s podíly v tzv. *other entities*; a
  - dopady těchto podílů na finanční situaci, finanční výkonnost a cash flow.

- **IFRS 12 aplikují podniky**, které:
  - konsolidují dceřiné podniky dle IFRS 10;
  - mají společná ujednání (společné podniky nebo společné operace) dle IFRS 11;
  - mají majetkové účasti v přidružených podnicích dle IAS 28;
  - mají nekonsolidované strukturované jednotky.

- IFRS 12 neaplikuje podnik ve své separátní účetní závěrce dle IAS 27

- IFRS 12 stanoví určité požadavky na zveřejnění => a pokud nestačí k naplnění cíle, podnik má povinnost zveřejnit jakékoliv informace nutné k naplnění cíle

IFRS Update 12/2011
Nová úprava požadavků na zveřejnění – IFRS 12

Požadavky na zveřejnění

- IFRS 12 stanoví požadavky na zveřejnění, které mají uživatelům pomoci zhodnotit:
  - charakter a rizika spojená s podíly v tzv. *other entities*; a
  - dopady těchto podílů na finanční situaci, finanční výkonnost a cash flow.

- Informace musí být zveřejněny samostatně/odděleně pro účasti:
  - dceřiné podniky
  - společné podniky
  - společné operace
  - přidružené podniky
  - nekonsolidované strukturované jednotky

- V rámci tříd jednotek lze uvažovat agregace informací, např. takto:
  - charakter činnosti
  - odvětvová klasifikace
  - geografické umístnění

IFRS Update 12/2011
Nová úprava požadavků na zveřejnění – IFRS 12

Strukturované jednotky (dříve *Special purpose entities; SPE*)

- jednotky ustanovené tak, aby hlasovací nebo podobná práva nebyla dominantním faktorem při rozhodování, kdo jednotku ovládá. Hlasovací práva jsou jen správní záležitostí a relevantní aktivity jsou řízeny formou smluvních ujednání

- mají často tyto charakteristiky:
  - omezené činnosti
  - úzce a jasně definované cíle (daňový výhodný leasing, výzkum a vývoj, zdroj kapitálu aj.)
  - nedostatečný kapitál, který by jednotce dovoloval financovat její aktivity bez podřízené finanční podpory
  - financování formou vícenásobných smluvně provázaných nástrojů, které koncentrují kreditní a jiná rizika

- příklady strukturovaných jednotek:
  - securitisation vehicles
  - asset-backed financings
  - investment funds

IFRS Update 12/2011

Oceňování v reálné hodnotě
různé standardy/interpretace => IFRS 13

kurzy, semináře
rekvalifikace

Libor Vašek
www.lvc.cz

IFRS Update 12/2011
Návod na oceňování v reálné hodnotě – IFRS 13

<u>Cíl a rozsah použití IFRS 13 *Fair value measurement*</u>

- důsledek konvergenčního procesu (v rámci U.S. GAAP vydána pravidla již v 9/2006 => SFAS 157)
- fair value není definována v Koncepčním rámci účetního výkaznictví dle IFRS
- fair value obsažena s ohledem na postupný vývoj v různých standardech/interpretacích:
  - IFRS 3, IFRS 5, IAS 11, IAS 16, IAS 17, IAS 18 IAS 36, IAS 38, IAS 39/IFRS 9, IAS 40, IAS 41, IFRIC 13, ...

  $\Rightarrow$ ač stejná definice, platilo nekonzistentní pojetí v oceňování a zveřejňování informací; v jednotlivých pravidlech různě pojatý návod, jak reálnou hodnotu určit

=> Proto IFRS 13 (i) definuje fair value, (ii) stanoví základní rámec pro její ocenění a (iii) obsahuje výčet požadavků na zveřejnění

IFRS Update 12/2011
Návod na oceňování v reálné hodnotě – IFRS 13

IFRS 13 SE POUŽIJE, pokud podnik:

- oceňuje finanční aktiva a závazky dle IAS 39/IFRS 9
- oceňuje investice do nemovitostí v reálné hodnotě dle IAS 40
- oceňuje pozemky, budovy a zařízení modelem přecenění dle IAS 16
- oceňuje dlouhodobá aktiva držená k prodeji dle IFRS 5
- oceňuje výnosy dle IAS 18

IFRS 13 SE NAOPAK NEPOUŽIJE, pokud podnik:

- oceňuje akciové opce dle IFRS 2
- oceňuje aktivum v rámci leasingové transakce dle IAS 17 => IFRS 13 přidává nový odst., který odkazuje na použití definice obsažené v IAS 17
- oceňuje obdobné, ale ne shodné veličiny, jako je čistá realizovatelná cena dle IAS 2 nebo hodnota z užití dle IAS 36

IFRS Update 12/2011
Návod na oceňování v reálné hodnotě – IFRS 13

Původní pravidla IFRS

„Fair value is the amount for which an asset could be exchanged, or liability settled, between knowledgeable, willing parties in an arm's length transaction."

Nově vydaný IFRS 13

„Fair value as the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date."

- *asset or liability*
- *orderly transaction*
- *market participants*
- *price*

Libor Vašek

IFRS Update 12/2011
Návod na oceňování v reálné hodnotě – IFRS 13

Nová definice - Aktivum nebo závazek

- ocenění reálnou hodnotou se týká konkrétního aktiva nebo konkrétního závazku, tj. konkrétní budovy, konkrétní akcie, dluhopisu, konkrétního prodeje výrobků apod.

- při ocenění musí být tedy uváženy charakteristiky a omezení, které jsou s aktivem nebo závazkem spojeny:
  - podmínky fungování a umístnění aktiva;
  - omezení související s prodejem nebo užíváním aktiva

- ocenění může být uváženo pro:
  - individuální aktivum nebo závazek; nebo
  - skupinu aktiva nebo skupinu závazků

  => přístup je odvozen od úrovně vykazování aktiva nebo závazku dle pravidel IFRS (vychází se z tzv. *unit of account*)

IFRS Update 12/2011
Návod na oceňování v reálné hodnotě – IFRS 13

Nová definice - Řádná transakce

- ocenění reálnou hodnotou předpokládá, že se prodej aktiva nebo vypořádání závazku uskuteční na tzv. *principal market*, což je trh s největším objemem a stupněm aktivity obchodování s oceňovaným aktivem nebo závazkem.

- a pokud takový trh neexistuje, uvažují pravidla tzv. *most advantageous market*, tj. trh, který maximalizuje částku, která by byla získána při prodeji aktiva nebo minimalizuje částku, která by byla hrazena při převodu závazku => podnik by měl uvážit všechny rozumně dostupné informace.

- nevynucená transakce, přičemž oba trhy musí být uváženy z pohledu podniku, který oceňuje a ten musí mít na trhy přístup k datu ocenění!

IFRS Update 12/2011
Návod na oceňování v reálné hodnotě – IFRS 13

Nová definice - Účastníci trhu

- ocenění reálnou hodnotou předpokládá účastníky trhu, kteří jednaní s ohledem na jejich nejlepší ekonomický záměr, přičemž jsou:
  - nezávislí a nejsou spříznění s podnikem (jsou *unrelated*).
  - dobře informovaní, znalí aktiva nebo závazku
  - schopni uskutečnit transakci
  - ochotní uzavřít transakci, tj. jsou motivováni, nikoli nuceni

IFRS Update 12/2011
Návod na oceňování v reálné hodnotě – IFRS 13

Nová definice - Cena

- fair value je nově definována jako cena (*price*), která by byla v transakce s konkrétním aktivem/závazkem k datu ocenění na hlavním nebo pomocném trhu za běžných tržních podmínek získána

- transakční náklady (*transaction costs*) => nejsou součástí ocenění, účtují se dle konkrétních pravidel IFRS

- přepravní náklady (*transport costs*) => např. na přemístění aktiv z jeho současných podmínek na hlavní trh; upravují ocenění

- **fair value je nově koncipována jako EXIT PRICE**

IFRS Update 12/2011
Návod na oceňování v reálné hodnotě – IFRS 13

Ocenění nefinančních aktiv reálnou hodnotou

- uvažuje schopnost účastníka trhu generovat ekonomický prospěch používáním aktiva v jeho **nejvyšším a nejlepším využití** nebo prodejem aktiva jinému účastníku trhu
  - fyzicky možné (vliv umístnění a velikosti majetku)
  - právně povolené (vliv případných právních omezeních)
  - finančně proveditelné (zdali aktivum generuje s uvážením předchozích dvou charakteristik adekvátní peněžní tok a poskytuje návratnost investice, kterou účastníci trhu požadují)
- Nejvyšší a nejlepší využití je určováno z pohledu účastníku trhu, nikoliv z pohledu podniku => vyvratitelný předpoklad, že současné užití podnikem je nejvyšší a nejlepší užití...
- Plyne-li nejvyšší a nejlepší využití aktiva z jeho kombinování s ostatními aktivy, je cena stanovena s uvážením, že je aktivum používáno s ostatními aktivy a ta jsou dostupná účastníkům trhu.

IFRS Update 12/2011
Návod na oceňování v reálné hodnotě – IFRS 13

Fair value při prvotním uznání (účtování)

- Fair value obecně definována jako *exit price*
- Na počátku je však *entry price*, neboli cena hrazená za aktivum, případná vedoucí k uznání závazku (tzv. *transaction price*)
- Vyvratitelný předpoklad, že se shodují
- Pokud fair value <> transaction price => gain / loss je uznán ve výsledku hospodaření

IFRS Update 12/2011
Návod na oceňování v reálné hodnotě – IFRS 13

Oceňovací techniky (valuation techniques)

- Podniky mají povinnost používat vhodné oceňovací techniky, které maximalizují využití relevantních tržních (*observable*) vstupů a minimalizují použití netržních (*unobservable*) vstupů:

  1. **Tržní přístup (*market approach*)** => ceny a informace generované tržními transakcemi s identickými nebo srovnatelnými aktivy/závazky, případně jejich skupinami

  2. **Nákladový přístup (*cost approach*)** => částka, která by aktuálně byla požadována k nahrazení současné servisní kapacity aktiva (*current replacement cost*)

  3. **Výnosový přístup (*income approach*)** => převádí budoucí částky (výnosové či nákladové peněžní toky) na současnou hodnotu; cena reflektuje atkuální tržní očekávání

- Musí být aplikovány konzistentně, změny se uznají jako změny v odhadu dle IAS 8.

IFRS Update 12/2011
Návod na oceňování v reálné hodnotě – IFRS 13

Hierarchie fair value

- cílem je zvýšit konzistenci a srovnatelnost v oceňování a zveřejňování

1. **Level 1** => do ocenění FV vstupují kótované, nijak neupravené ceny na aktivním trhu pro identické aktivum / závazek, na které může podnik dosáhnout k datu ocenění

2. **Level 2** => do ocenění FV vstupují pozorovatelné, tržní údaje pro aktivum nebo závazek, získané přímo nebo nepřímo, např. kótované ceny obdobných aktiv/závazků, kótované ceny z neaktivních trhů, dále úrokové sazby, výnosové křivky, volatilita, úvěrové marže.

3. **Level 3** => do ocenění FV vstupují nepozorovatelné, netržní údaje pro aktivum nebo závazek

IASB s FASB domlouvá aktuálně pracovní plán vytvoření podpůrných vzdělávacích materiálů upravující proces stanovení reálné hodnoty.

IFRS Update 12/2011
Návod na oceňování v reálné hodnotě – IFRS 13

Požadavky na zveřejnění

Podnik má povinnost zveřejnit informace, které pomohou uživateli účetní závěrky zhodnotit:

- v případě aktiv a závazků, které jsou ve výkazu finanční situace oceněny po prvotním zachycení v reálné hodnotě na opakující se nebo neopakující se bázi;
  - oceňovací techniky
  - vstupní údaje požité při oceňování
- v případě opakujícího se ocenění v reálné hodnotě v rámci úrovně 3:
  - dopad ocenění na výsledek hospodaření nebo ostatní úplný výsledek za uplynulé období
- IFRS 13 obsahuje minimální výčet požadovaných informací..
- **Prospektivní účinnost 1.1.2013; srovnatelné údaje nemusí být zveřejněny při první aplikaci IFRS 13.**

Ilustrace zveřejnění požadovaných informací – viz sylabus

IFRS Update 12/2011

Navrhované a diskutované změny

kurzy, semináře
rekvalifikace

Libor Vašek
www.lvc.cz

Novelizace v IFRS

Zveřejnění návrhu pravidel k investičním podnikům

Libor Vašek

Libor Vašek
www.lvc.cz

IFRS Update 12/2011
Prezentace investic investičními společnostmi

Předpokládané návrhy týkající se investičních podniků

- zveřejnění v srpnu 2011, období veřejných komentářů do 5.1.2012
- návrh definuje investiční podnik
- návrh požaduje, aby investiční podnik oceňoval své investice v podnicích, které ovládá, modelem reálné hodnoty s přeceněním do výsledku dle IFRS 9. Není tak požadována konsolidace těchto investic, jak je tomu v současných pravidlech IAS 27.
- návrh požaduje zveřejnění dodatečných informací o podnicích, které investiční podniky ovládají, ale oceňují modelem reálné hodnoty s přeceněním do výsledku.
- návrh však požaduje, aby mateřský podnik, který sám není investičním podnikem, konsolidoval všechny podniky včetně těch, které ovládá nepřímo skrz investiční podnik.
- návrh požaduje, aby mateřský podnik investičního podniku ponechal ve své konsolidované účetní závěrce *„fair value accouting“* aplikované na investice, které investiční podnik neovládá, tj. investice v přidružených podnicích nebo společných podnicích.

IFRS Update 12/2011

Výroční projekty zlepšení pravidel
(Annual improvements)

Libor Vašek

Libor Vašek
www.lvc.cz

IFRS Update 12/2011
Výroční projekty v rozpracovanosti a očekávání

1. **Výroční projekt 2009 – 2011**

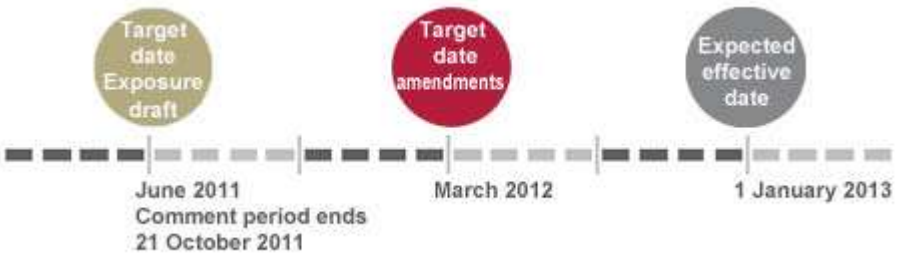

2. **Výroční projekt 2010 – 2012**

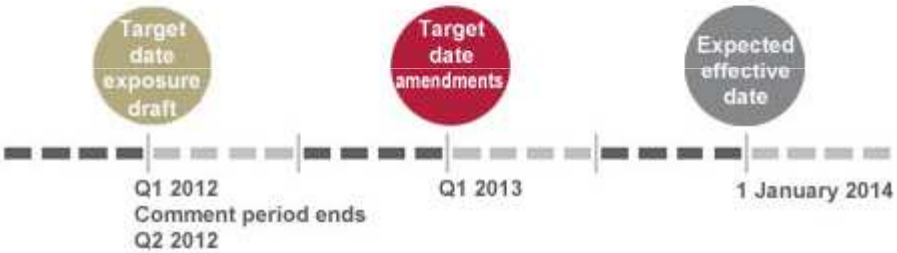

3. **Výroční projekt 2011 – 2013**

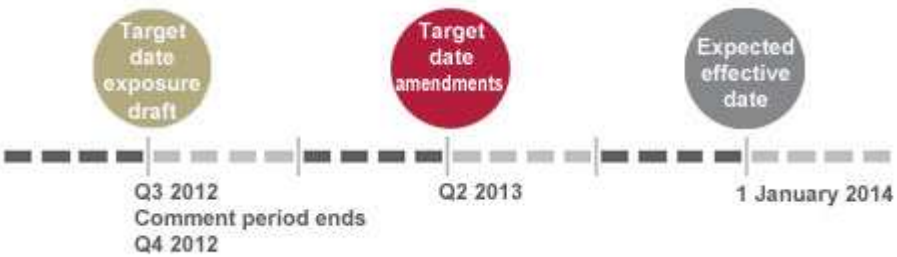

IFRS Update 12/2011
Výroční projekty v rozpracovanosti a očekávání

Výroční projekt 2009 – 2011 => účinnost pravděpodobně od 1.1.2013

IFRS 1 *První přijetí IFRS*

- opakovaná aplikace IFRS 1 => lze aplikovat IFRS 1 opakovaně vícekrát?

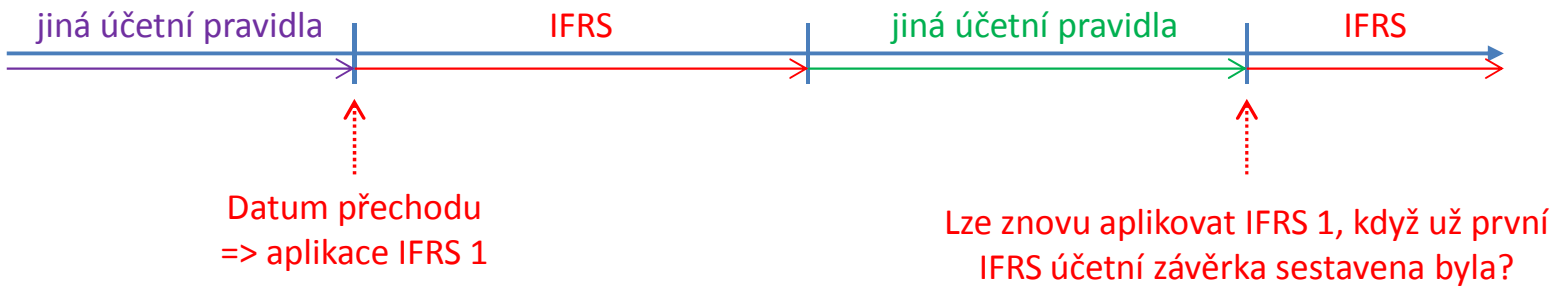

- výjimka pro výpůjční náklady

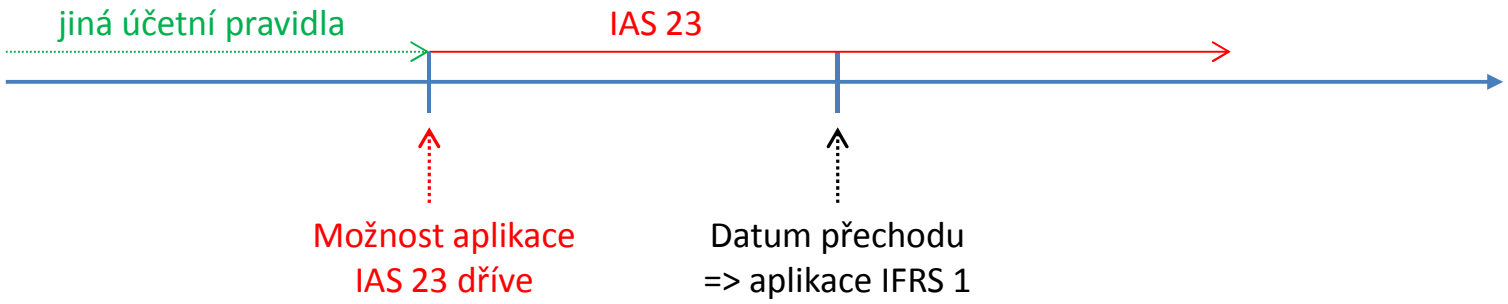

IFRS Update 12/2011
Výroční projekty v rozpracovanosti a očekávání

Výroční projekt 2009 – 2011 => účinnost pravděpodobně od 1.1.2013

IAS 1 *Sestavování a prezentace účetní závěrky*

- zapracování změn z projektu Koncepčního rámce

  => nový Koncepční rámec definuje nově cíl účetního výkaznictví dle IFRS, kdežto IAS 1 obsahuje cíl účetních výkazů dle původního Koncepčního rámce

- srovnatelné údaje prezentované v účetní závěrce

  => rozšířeny složky účetní závěrky jasně o srovnatelné informace

  => vyjasněna pravidla pro prezentaci srovnatelných informací a při retrospektivním přepracování v důsledku změny účetních pravidel, opravy chyby nebo jen reklasifikace účetních položek

Jaké informace musí být zveřejněny v příloze, je-li prezentována i rozvaha k počátku srovnatelného období dle požadavků IAS 1?

31/12/2011	31/12/2010	1/1/2010

Jaké informace musí být zveřejněny v příloze, je-li prezentováno další srovnatelné období nad rámec požadavků IAS 1?

31/12/2011	31/12/2010	31/12/2009

IFRS Update 12/2011
Výroční projekty v rozpracovanosti a očekávání

Výroční projekt 2009 – 2011 => účinnost pravděpodobně od 1.1.2013

IAS 16 *Pozemky, budovy a zařízení*

- vyjasnění účtování servisních zařízení

  IAS 16.8 (současná podoba): *„Spare parts and servicing equipment are often carried as inventory and recognised in profit or loss as consumed. However, major spare parts and stand-by equipment qualify as property, plant and equipment when an entity expects to use them during more than one period. Similarly, if the spare parts and servicing equipment can be used only in connection with an item of property, plant and equipment, they are accounted for as property, plant and equipment.“*

  IAS 16.8 (nově navrhovaná podoba): *„Spare parts and servicing equipment are often carried as inventory and recognised in profit or loss as consumed. However, major spare parts, stand-by equipment and servicing equipment qualify as property, plant and equipment when an entity expects to use them during more than one period.“*

IAS 34 *Mezitímní účetní závěrka*

- zajištění konzistence ve zveřejnění celkových aktiv segmentu s IFRS 8 => navázání na konkrétní vykazovaný segment *(reportable segment)*

IFRS Update 12/2011
Výroční projekty v rozpracovanosti a očekávání

Výroční projekt 2009 – 2011 => účinnost pravděpodobně od 1.1.2013

IAS 32 *Finanční nástroje: prezentace*

- zajištění konzistence požadavků IAS 32 s IAS 12 v souvislosti s daňovými dopady plynoucími z distribuce kapitálu vlastníkům.
- IAS 32 požaduje při distribuci kapitálu vlastníkům (při dividendách) jejich účtování přímo jako snížení vlastního kapitálu v částce očištěné o daňový efekt.
- Obdobný zápis je požadován pro transakční náklady, taktéž přímo snižují vlastní kapitál.
- IAS 12 však uvažuje účtování daňového dopadu dividend jak přímo do vlastního kapitálu, tak do výsledku hospodaření, neboť v situacích, kdy zdanění dividend má vliv na zdanění výsledku hospodaření a výši zdanění výsledku upravuje, je daňový efekt dividend považován více za efekt výsledkový než přímo kapitálový

$\Rightarrow$ nekozistence a nejasnost, jak daňový dopad zachytit => výsledek nebo přímo vlastní kapitál?

- novelizace nepřímo upravuje i IFRIC 2

IFRS Update 12/2011
Výroční projekty v rozpracovanosti a očekávání

Výroční projekt 2009 – 2011 => účinnost pravděpodobně od 1.1.2013

IAS 32 *Finanční nástroje: prezentace*

Příklad - Vyšší sazba na nedistribuované výsledky

Daňové předpisy požadují zdanit výsledky hospodaření sazbou 30 % v částce, která není distribuována mezi vlastníky a sazbou 20 % v částce, která je distribuována. Zdanitelný výsledek hospodaření za uplynulý rok činí 100 000 a zdanitelné přechodné rozdíly 20 000.

Dle stavu platného rozvahovému dni podnik vyčíslí splatný daňový závazek ve výši 30 000 a zachytí jej do daňových nákladů. Současně uzná odložený daňový závazek ve výši 6 000. Úvaha distribuce není zakomponována, protože o žádné nebylo do rozvahového dne rozhodnuto.

Tři měsíce po rozvahovém dni se koná valná hromada a je rozhodnuto, že 50 000 bude vyplaceno vlastníkům podniku jako dividenda.

Na distribuované výsledky se aplikuje nižší sazba, tudíž podnik k okamžiku rozhodnutí a vzniku závazku vyplatit dividendy vypočte rozdíl mezi původní vyšší sazbou (30 %) a nově nárokovanou nižší sazbou (20 %) a rozdíl uzná jako pohledávku ze splatné daně a současně daňový výnos (resp. snížení splatného daňového nákladu).

IFRS Update 12/2011
Výroční projekty v rozpracovanosti a očekávání

Výroční projekt 2010 – 2012 => zatím pouze úvahy možného obsahu s účinností pravděpodobně od 1.1.2014

- IFRS 2 *Úhrady vázané na akcie*
  - podmíněné a nepodmíněné podmínky
- IFRS 3 *Podnikové kombinace*
  - přeskupení a konzistence v pravidlech pro podmíněné protihodnoty
- IFRS 8 *Provozní segmenty*
  - sesouhlasení aktiv segmentu
- IAS 1 *Sestavování a prezentace účetní závěrky*
  - klasifikace dluhu vyplývajícího z „roll-over“ smluv – krátkodobá vs. dlouhodobá položka
- **IAS 7 *Výkazy peněžních toků***
  - **klasifikace placených úroků aktivovaných mezi pořizovací náklady aktiva ve výkazu peněžních toků**

IFRS Update 12/2011
Výroční projekty v rozpracovanosti a očekávání

Výroční projekt 2010 – 2012 => zatím pouze úvahy možného obsahu s účinností pravděpodobně od 1.1.2014

- IAS 12 *Daně ze zisku*
  - uznání odložené daňové pohledávky u nerealizovalných ztrát realizovatelných dluhových cenných papírů
- IAS 16 *Pozemky, budovy a zařízení*
  - model přecenění a poměrná změna brutto a korekce ocenění aktiv => poměrná metoda není možná, pokud došlo před přeceněním k přehodnocení účetních odhadů (zbytkové hodnoty, doby použitelnosti nebo metody odpisování
- **IAS 24 *Zveřejnění spřízněných stran***
  - **členové klíčového vedení podniku => může být členem klíčového vedení právnická osoba?**
- IAS 36 *Snížení hodnoty aktiv*
  - zveřejnění zpětně získatelné částky

IFRS Update 12/2011

Opětovně zveřejněný návrh pravidel pro výnosy IAS 11 a IAS 18 => IFRS ??

kurzy, semináře
rekvalifikace

Libor Vašek
www.lvc.cz

IFRS Update 12/2011
Re-ED Revenue

Shrnutí

- Re-ED vydán 14. 11. 2011
- Období veřejných komentářů do 13. 3. 2012
- Nový IFRS očekáván do konce roku 2012

Současné nedostatky

- rozdílné praktiky a metody obsažené v IAS 11 a IAS 18
- sjednocení pravidel IFRS a U.S. GAAP, kde existuje řada odvětvových praktik
- požadavky na zveřejnění vedou často k poskytnutí informací neadekvátních k porozumění skutečných výnosových transakcí

Proces uznání výnosů

1. **Identifikace kontraktu se zákazníkem**

2. **Identifikace samostatného závazku dodání v kontraktu**

   => příslib dodání / poskytnutí zboží / výrobků / služeb; povinnost účtovat každý odlišný závazek odděleně; závazek je odlišný, když je zboží/výrobek/služba pravidelně samostatně prodávána, poskytována

3. **Vyčíslení transakční ceny**

   => částka protihodnoty, kterou podnik očekává výměnou za dodání / poskytnutí zboží / výrobku / služby

4. **Alokace transakční ceny**

   => alokace dle poměru běžných cen každého odděleného zboží / výrobku / služby

5. **Uznání výnosu k okamžiku splnění závazku dodání**

   => do okamžiku nesplnění závazku, musí být obdržená transakční cena prezentována jako závazek v rozvaze

IFRS Update 12/2011
Re-ED Revenue

Další návrhy

- **Ztrátové kontrakty**

  => povinnost uznat závazek z titulu ztrátového kontraktu, jehož naplnění je rozloženo do časového období delšího než jeden rok

- **Podnik musí při uznání výnosu odhadnout kreditní riziko zákazníka a to promítnout do případné úpravy transakční ceny**

  => uznaná ztráta bude prezentována jako snížená výnosů pomocí samostatné řádky výkazu

- **Podnik musí zveřejnit kvalitativní a kvantitativní informace o výnosových kontraktech se zákazníky a podstatné odhady učiněné v jejich souvislosti**

  => podnik musí zvážit, které informace jsou pro uživatele významné a které potřebné pro jeho rozhodování

- **Nová pravidla se budou aplikovat retrospektivně**

Děkuji za pozornost
a přeji příjemný zbytek dne

Libor Vašek

LVC, s.r.o. (libor.vasek@lvc.cz)
KFUA VŠE v Praze (vasek@vse.cz)
Komora certifikovaných účetních